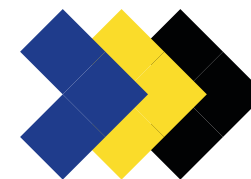

Gelders Sportakkoord 2.0

versie september 2022

**Gelders
Sportakkoord
verbindt**

Gezond met sport en zorg

Leuke thema in het Gelders Sport- en Zorgcentrum
We dat sport en bewegen een rol spelen in /verergering van / ziekte of maar

Inhoudsopgave

Partners	5
Inleiding	6
Aan de start	8
Inclusief sporten	10
Duurzame sportinfrastructuur	14
Vitale sport- en beweegaanbieders	18
Positieve sportcultuur	22
Een leven lang bewegen	26
Topsport inspireert	30
Gezond met sport en zorg	34
Evenementen	38
Samen in actie!	40
Organisatie	42
Financiering	46
Gelderland in cijfers	47

Samen zetten we ons in om iedereen in Gelderland de kracht van sport te laten ervaren.

Partners

- ◆ Absolute Cycling
- ◆ 1Stroom (Ambtelijke organisatie Duiven en Westervoort)
- ◆ Achterhoek in beweging
- ◆ Achterhoek Toerisme
- ◆ Active Living
- ◆ Basketball Community Gelderland
- ◆ Beekdal Lyceum
- ◆ Betuwe Express
- ◆ Bootcamp Workout
- ◆ Bureau KM
- ◆ CEM Sportsupport
- ◆ De Beweegbus
- ◆ De Onderwijsspecialisten
- ◆ De Stilte verbroken
- ◆ DZC'68
- ◆ Eat2move
- ◆ EQ Ivention
- ◆ Esther Vergeer Foundation
- ◆ Fabriek Fysiek
- ◆ Fonds Gehandicaptensport
- ◆ Gelderse Sport Federatie
- ◆ Gemeente Apeldoorn
- ◆ Gemeente Arnhem
- ◆ Gemeente Bronckhorst
- ◆ Gemeente Brummen
- ◆ Gemeente Duiven
- ◆ Gemeente Ede
- ◆ Gemeente Elburg
- ◆ Gemeente Ermelo
- ◆ Gemeente Harderwijk
- ◆ Gemeente Heerde
- ◆ Gemeente Lingewaard
- ◆ Gemeente Nijmegen
- ◆ Gemeente Nunspeet
- ◆ Gemeente Oldebroek
- ◆ Gemeente Overbetuwe
- ◆ Gemeente Putten
- ◆ Gemeente Renkum
- ◆ Gemeente Tiel
- ◆ Gemeente Voorst
- ◆ Gemeente West Maas en Waal
- ◆ Gemeente Westervoort
- ◆ Gemeente Wijchen
- ◆ Gemeente Zevenaar
- ◆ Gemeente Zutphen
- ◆ GGD Gelderland-Zuid
- ◆ GGD Noord- en Oost- Gelderland
- ◆ GGNet
- ◆ HAN Sport en Bewegen
- ◆ Health Valley
- ◆ iResearch
- ◆ Jeugdfonds Sport & Cultuur Gelderland
- ◆ JOGG
- ◆ John Blankenstein Foundation
- ◆ KHN regio Gelderland
- ◆ KNHS
- ◆ KNLTB
- ◆ KNVB
- ◆ KNWB
- ◆ KNWU
- ◆ Koninklijke Horeca Nederland regio Gelderland
- ◆ KWBN
- ◆ Leisurelands
- ◆ Libéma Profcycling
- ◆ Life Simply
- ◆ Loop Expertisecentrum Apeldoorn
- ◆ Mee Samen IJsseloevers
- ◆ More2Win
- ◆ MQ Scan
- ◆ N.E.C. Maatschappelijk
- ◆ Nederlands Instituut voor Vechtsport en Maatschappij (NIVM)
- ◆ NeVoBo
- ◆ NFTU
- ◆ NIVM
- ◆ NOC*NSF
- ◆ NOG Fitter en Vitaler
- ◆ NTFU
- ◆ Omroep Gelderland
- ◆ Ongehinderd
- ◆ Onze Huisartsen
- ◆ Overbetuwe Beweegt
- ◆ Prezzent
- ◆ Provincie Gelderland
- ◆ ReportApp
- ◆ Rijnstate
- ◆ Rush Hour
- ◆ Special Heroes
- ◆ Spectrum (partner met Elan)
- ◆ Sportbedrijf Arnhem
- ◆ Sportcentrum Papendal
- ◆ Sportraad Apeldoorn
- ◆ Sports Valley
- ◆ Sportservice Ede
- ◆ Sportunity
- ◆ Sportvibes United
- ◆ Sportyv
- ◆ Stichting Achterhoek Toerisme
- ◆ Stichting De Graafschap Verbindt
- ◆ Stichting De Liemers Breedtesport
- ◆ Stichting Jobstap
- ◆ Stichting Mee Gelderse Poort
- ◆ Stichting MEE Veluwe
- ◆ Stichting Nederland Onderneemt Maatschappelijk!
- ◆ Stichting Pumptrack
- ◆ Stichting Sportpark Zuid Aalten
- ◆ Stichting Vitesse Betrokken
- ◆ Stichting Zevenheuvelenloop
- ◆ Stout Groep
- ◆ Struingids
- ◆ Team TOC
- ◆ The Pump Factory
- ◆ Toerisme Veluwe Arnhem Nijmegen
- ◆ Topsport Gelderland
- ◆ Uniek Sporten
- ◆ Uniek Sporten regio Arnhem
- ◆ van der Valk Vitaal
- ◆ Velosolutions Benelux
- ◆ VierVitaal
- ◆ VOF Empowerment by Playing
- ◆ Walburgen beweegt
- ◆ Werkraat
- ◆ Yalp Sport- en speeltoestellen
- ◆ Ziekenhuis Gelderse Vallei
- ◆ Ziekenhuis Rivierenland
- ◆ Zorgorganisatie Opella

Inleiding

Wij, als partners van het Gelders Sportakkoord, zien in Gelderland de waarde van sport. We zijn dé sportprovincie van Nederland, in faciliteiten, evenementen en inzet van organisaties.

We zien dat sport bijdraagt aan de maatschappij en de economie versterkt. En we vinden het belangrijk dat iedereen in Gelderland mee kan doen op alle vlakken.

Van ambitiedocument naar netwerk

In 2017 nam de provincie Gelderland het initiatief voor een Gelders Sportakkoord. Meer dan honderd partners schaarden zich achter een ambitieus, inhoudelijk akkoord. We waren de eerste provincie met een Sportakkoord, waarin veel organisaties zich samen sterk maakten voor het sportklimaat. Dankzij het Gelders Sportakkoord hebben de partners elkaar leren kennen, zijn vernieuwende samenwerkingen gestart en mooie resultaten behaald; een netwerk was geboren. Nu is het tijd voor de volgende stap. Partners zijn er klaar voor om de gezamenlijke dromen om te zetten in nog meer concrete acties met het Gelders Sportakkoord 2.0.

De kracht van sport

De kracht van sport is belangrijk voor verschillende maatschappelijke uitdagingen, zoals leefbaarheid, eenzaamheid en zelfredzaamheid, duurzaamheid en gezondheid. Deze bijdrage aan de samenleving is niet altijd te kwantificeren. Waar in het vorige Sportakkoord meer nadruk lag op de economische waarde, hebben we in dit Gelders Sportakkoord 2.0 ook meer oog voor de maatschappelijke waarde. Daarmee draagt het Gelders Sportakkoord bij aan een krachtig Gelderland in de volle breedte.

Lokaal, regionaal en landelijk verbinden

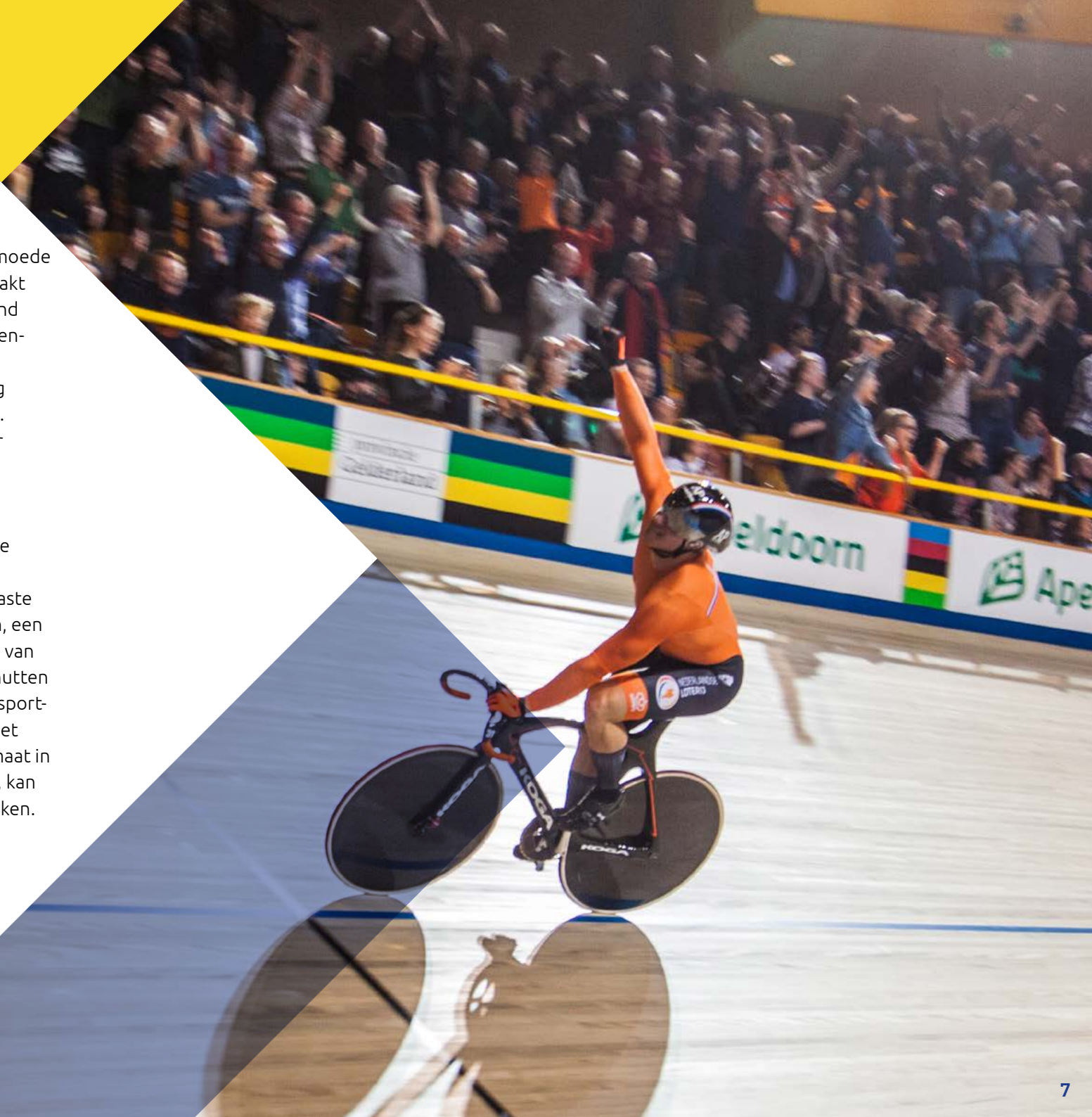
Verbinding staat centraal in het netwerk Gelders Sportakkoord. Ook daarom is het nu het moment voor een vernieuwd Sportakkoord. In de afgelopen twee jaar is er een Nationaal Sportakkoord gelanceerd en zijn in veel gemeenten lokale sportakkoorden gesloten. Ook is er het Preventieakkoord dat inzet op het tegengaan van overgewicht, roken en alcohol-misbruik. Maar sport kijkt niet naar gemeente- of provinciegrenzen. Mensen willen gewoon lekker kunnen bewegen, waar dan ook. Uitdagingen zoals vergrijzing, terugloop van leden, duurzame accommodaties en vitaliteit van inwoners gaan iedereen aan. Daarom sluiten we met het Gelders Sportakkoord 2.0 aan bij de thema's van lokale sportakkoorden, met onze eigen nuances. En we kijken hoe we met onze inzet op provinciaal niveau, ook gemeenten, clubs, bonden en andere organisaties individueel kunnen versterken. Niet allemaal apart opnieuw het wiel uitvinden, maar samen die rijdende trein sneller laten bewegen.

Sport is onmisbaar, juist nu

In 2012 riep de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) al op om de pandemie van bewegingsarmoede aan te pakken. De lokale en landelijke politiek raakt daar steeds meer van doordrongen. In Gelderland zetten sportaanbieders, gemeenten en evenementenorganisatoren zich in om nieuwe initiatieven te ontwikkelen vanuit de visie dat samenwerking van zorg, sport en welzijn de beste kansen biedt. Het Gelders Sportakkoord 2.0 wil dat nog verder versterken.

Sterktes benutten

Gelderland heeft heel veel pluspunten. Prachtige buitenruimte, goede accommodaties, actieve gemeenten, inspirerende topsporters, enthousiaste jeugd, betrokken onderwijs- en zorginstellingen, een steeds actiever bedrijfsleven en heel veel kennis van sport. Die pluspunten willen wij als partners benutten om het Gelders sportklimaat te versterken. Het sportklimaat van Gelderland als provincie, maar ook het sportklimaat bij jou om de hoek en het sportklimaat in heel Nederland. Juist door samen op te trekken, kan iedere partner ook zijn eigen doelen verwezenlijken.

Aan de start

Met het Gelders Sportakkoord 2.0 willen we een gezamenlijke droom realiseren: Gelderland is een provincie waar iedereen die dat wil kan bewegen en sporten, in de buurt en in verbinding met elkaar. Onze omgeving, met een uitdagende buitenruimte en goed uitgeruste accommodaties, is groen en duurzaam, wordt optimaal benut en is toekomstbestendig. Een positieve, krachtige en levendige sportcultuur inspireert jong en oud om te gaan bewegen en het eigen sporttalent te ontwikkelen. Daardoor wordt Gelderland de vitaalste provincie van Nederland.

Van droom naar daad

Wij geloven dat deze droom werkelijkheid kan worden, maar dit is niet in korte tijd volledig gerealiseerd. Dit Gelders Sportakkoord 2.0 onderbouwt de droom met heldere, thematische ambities én concrete acties. Zo komen we elke keer een stap dichterbij het ideale Gelders Sportklimaat. Deze acties staan in de volgende hoofdstukken.

Alle partners verbinden zich aan deze droom, en zetten zich in om deze te realiseren. Iedere partner heeft een eigen rol en kwaliteiten, en eigen speerpunten. Partners komen kennis brengen op het ene thema, en willen juist graag ondersteuning op een ander vlak.

Concreet actieplan

Het Gelders Sportakkoord 2.0 is tot stand gekomen op basis van de inbreng van een groot aantal partners. En het is een levend document. Waar nodig passen we in overleg acties en ambities aan, en waar nodig voegen we acties toe. Partners kunnen ook in een later stadium bijdragen aan thema's, en nieuwe partners kunnen aansluiten. Het Gelders Sportakkoord 2.0 is een initiatief van alle partners en niet meer onder regie van de provincie. Toch laten we de looptijd grotendeels parallel lopen aan de zittingstijd van Provinciale Staten. Immers: de successen en lessen van het Gelders Sportakkoord zijn belangrijke input voor het Statenbeleid, en nieuw Statenbeleid een prima moment om de ambities in het Sportakkoord aan te scherpen. Dit Gelders Sportakkoord 2.0 loopt dus tot eind 2023.

Krachtig netwerk en kennis delen

Het netwerk van het Gelders Sportakkoord is uniek: nergens is zoveel kennis op het gebied van sport, gezondheid, onderwijs, duurzaamheid, ruimtelijke ordening en evenementen met elkaar verbonden. Naast de thema's, ambities en acties hebben we dan ook een doorlopend doel: dat partners hun kennis delen. In bijeenkomsten, een op een, en via het platform www.gelderssportakkoord.nl. Het platform stimuleert, waardeert en benut de kracht van het netwerk van partners. Het vormt een community van partners op het gebied van sport en bewegen in Gelderland. Partners kunnen elkaar

vinden, kunnen reageren op artikelen, gebruik maken van de expertise, de best practices en de lessons learned en nieuwe samenwerkingen starten op (deel) thema's van het Gelders Sportakkoord. Schroom niet om contact te leggen als je een vraag hebt, of een artikel te schrijven als je mensen wilt laten meeprofiteren van de ervaring die je in jouw project hebt opgedaan. Het Gelders Sportakkoord wil mensen verbinden, én daagt iedereen uit buiten de eigen comfort zone te kijken. Contact buiten je eigen sector zorgt voor nieuwe ideeën en originele oplossingen.

Aan de slag!

Nu de ambities op papier staan, kunnen we aan de slag. Iedere partner op zijn eigen manier, in verbinding met elkaar. Het Gelders Sportakkoord 2.0 is van alle partners en iedere partner levert met een actie of thema zijn bijdrage. **Zodat we samen op weg kunnen naar het ideale Gelderse sportklimaat!**

Thema

Inclusief sporten

Onze ambitie

Iedereen moet met plezier kunnen sporten en bewegen zonder drempels te ervaren, ongeacht leeftijd, culturele achtergrond, geletterdheid, seksuele geaardheid, sociale omgeving, financiële status, genderidentiteit, lichamelijke of geestelijke gezondheid. Binnen het thema inclusief sporten zetten we ons in om eventuele barrières op ieder gebied weg te nemen. Zodat meedoen en je welkom voelen steeds meer vanzelfsprekend zijn.

Fantastisch dat Nijmegen de EuroGames 2022 mag organiseren. Sociale inclusie in de sport is belangrijk in deze regenboogstad. Met de EuroGames kunnen we dit in laten zien.

Grete Visser,
Wethouder Nijmegen

Van de 2.085.952
Gelderse inwoners hebben

340.092

een migratieachtergrond

10%

van de inwoners
van Gelderland
heeft een fysieke of
mentale beperking

In Gelderland leven

26.300

kinderen in armoede

Concrete acties

Versterken van de samenwerking tussen organisaties

1. Een bijdrage leveren aan het netwerk en de kennisontwikkeling van buurtsportcoaches ten behoeve van inclusief sporten en bewegen door aan te sluiten bij de regionale Buurtsportcoachacademie Oost.
2. Ontwikkelen van 7 pilots om verbanden tussen verschillende sectoren, zoals sport en zorg, sport en onderwijs te stimuleren.
3. Op minimaal 20 plaatsen in Gelderland organiseren we regelmatig beweegactiviteiten voor ouderen. Partners van het Gelders Sportakkoord kunnen dit gezamenlijk organiseren, of hun kennis ter beschikking stellen aan lokale partijen.
4. Sport en bewegen in de openbare ruimte stimuleren we met herkenbare beweegactiviteiten routes voor jeugd, volwassenen en senioren.
5. Sport en cultuur kunnen elkaar versterken en samen het welzijn van inwoners verbeteren. Op verschillende plaatsen ontstaan hiervoor initiatieven. Vanuit het Gelders Sportakkoord sluiten we hierbij aan of we starten gedurende de looptijd minimaal 2 pilots op dit gebied.
6. We zetten ons in om meer Gelderse talenten met een beperking te vinden en te verbinden aan het provinciale project talentontwikkeling aangepast sporten, dat is gelanceerd op 19 augustus 2021.
7. In 2021 is het programma 'Gelderland loves to move' gelanceerd. In aanloop naar de EuroGames 2022 hebben 20 Gelderse sportverenigingen via deze stimuleringsregeling subsidie aangevraagd voor plannen die de inclusie bij hun club verbeteren.

Kennisontwikkeling van professionals en kennisdeling tussen organisaties

1. We plaatsen jaarlijks minimaal 6 best practices op gelderssportakkoord.nl.
2. We organiseren samen met partners minimaal 4x per jaar kennisbijeenkomsten over inclusiviteit.
3. We bieden professionals, ouders en vrijwilligers opleidingen aan op het gebied van inclusief sporten. We brengen bestaand aanbod beter onder de aandacht en ontwikkelen waar nodig nieuw aanbod.

Promotie en bekendheid

1. Alle evenementen met provinciale subsidie en zoveel mogelijk andere grote evenementen organiseren side events op het gebied van inclusief sporten.
2. In september 2021 is de landelijke campagne 'Welkom in de sport' van NOC*NSF gelanceerd. In dat kader stimuleren we partijen om de inclusiviteitscheck te doen, de door NOC*NSF geadviseerde stappen te volgen en brengen we succesverhalen, hiaten en hobbels in kaart.
3. Na de organisatie van de Eurogames in 2022, blijven we ons inzetten voor het toegankelijk maken van sport voor iedereen en specifiek voor mensen uit de LHBTI+ gemeenschap.

Infrastructuur in de breedste zin van het woord verbeteren

1. In 2023 zijn 35 gemeenten aangesloten bij het Jeugdfonds Sport & Cultuur in Gelderland.
2. In 2023 hebben 40 verenigingen in hun beleid doelstellingen opgenomen voor het vergroten en/of behouden van sociale diversiteit onder bestuurders, kader en spelers.
3. In 2023 heeft iedere Gelderse gemeente inclusief sporten in haar beleid opgenomen.
4. We streven ernaar dat Uniek Sporten op zoveel mogelijk plaatsen het platform (regionaal en lokaal) wordt om aanbod zichtbaar en vindbaar te maken.
5. Sportaanbieders staan meer open en zijn gastvrij voor mensen die niet vanzelfsprekend sporten en bewegen. Ook staan zij open voor samenwerking met andere partijen. Partners uit het Gelders Sportakkoord ondersteunen hen bij het ontwikkelen van passend aanbod en verbinden waar mogelijk sportaanbieders met elkaar om regionaal aanbod te ontwikkelen.
6. Alle evenementen zijn toegankelijk voor sporters en bezoekers met een beperking.
7. Het Volwassenenfonds wordt verder ontwikkeld in Gelderland.

Uniek Sporten Certificaat

Sportverenigingen die hun sportaanbod voor sporters met een verstandelijke en/of lichamelijke beperking goed op orde hebben, kunnen vanaf voorjaar 2022 het Uniek Sporten certificaat (www.unieksporten.nl/certificaat) aanvragen. Dit is ontwikkeld door de Gelderse Sport Federatie in opdracht van de provincie Gelderland, samen met SSNB, Uniek Sporten en sporters met een beperking. Op 2 juni 2021 reikte Jan Markink, gedeputeerde bij de provincie, de eerste Gelderse certificaten uit aan de sportverenigingen S.V. Twello en Sportief Evenwicht Twello.

“Iedere sportclub moet een plek zijn waar iedereen veilig kan sporten en waar plezier gemaakt kan worden en omgezien wordt naar elkaar ongeacht leeftijd, culturele achtergrond, seksuele geaardheid, genderidentiteit, lichamelijke of geestelijke gezondheid.”

Timo Riphagen
*Projectadviseur
Spectrum partner
met Elan*

Uitsluiting door armoede in sport en bewegen aanpakken

In Nederland hebben ruim 900.000 mensen een laag inkomen waardoor ze kans lopen op armoede. Bekend is dat deze mensen minder bewegen of lid zijn van een sportvereniging. Diverse partners die actief zijn op het thema Inclusief Sporten organiseerden een kennissessie om ideeën uit te wisselen. Zij gaan diverse onderzoeken over duurzame effecten van een actievere leefstijl bij mensen in armoede koppelen en in een nieuwe kennissessie delen.

Thema

Duurzame sportinfrastructuur

Onze ambitie

Om met zijn allen een leven lang te kunnen sporten en bewegen, is een functionele, goede en duurzame sportinfrastructuur nodig. Daaronder verstaan we een uitdagende, gevarieerde en veilige buitenomgeving, en goede, duurzame sportaccommodaties die optimaal benut worden. Daarbij is er een inspirerend, breed programma om deze infrastructuur te benutten.

Concrete acties

De Gelderse fiets- en wielstrategie

Vanuit een gezamenlijke passie voor de fiets, of het nu gaat om het product zelf of datgene wat je er mee kan is een Gelderse fiets- en wielstrategie ontstaan. We werken aan een internationaal toonaangevend Gelders ecosysteem voor het stimuleren van de fiets (het vervoersmiddel) en het fietsen (het gebruik). Wat alle partijen in de wielstrategie bindt, is de zorg over de afnemende fietsvaardigheid van onze Gelderse bevolking. Daarbij gaat het niet alleen om onze kinderen, maar ook om nieuwe inwoners en oudere generaties. Fietsvaardig zijn is een belangrijke basis voor een blijvend plezier in fietsen. Kennis en kunde over het fietsen gaat gepaard met wat fietsen is en hoe het ervaren wordt (de vaardigheden).

1. Om levenslang leren fietsen te stimuleren zetten we de volgende actielijnen op:
Fietsveilige omgeving (accommodaties), Fietsvriendelijke landschap, Fietsinspirerende wereld (evenementen) en Fietsinspirerende positie.
2. Tot en met 2023 komen er 20 snelfietsroutes bij.
3. We verbinden fietsroutes en wandelpaden zodat een steeds groter netwerk ontstaat.
4. We brengen fietsen in de breedste zin van het woord onder de aandacht van doelgroepen die daar minder mee in aanraking komen.
5. We organiseren evenementen om fietsen en wielrennen te promoten.
6. Elk evenement op wielergebied organiseert side-events waarmee bezoekers letterlijk in beweging worden gebracht.

Verbeteren van de beweegvriendelijke openbare ruimte

1. Bij het herzien van de openbare ruimte wordt sport en bewegen standaard als factor meegenomen, zowel lokaal als regionaal. Hiervoor zoeken we ook verbinding met het programma Duurzame Mobiliteit.
2. Ten minste 20 gemeenten in Gelderland gaan aan de slag met veilig spelen.
3. In Gelderland worden ten minste 20 nieuwe pumptracks aangelegd.
4. Alle gemeenten in Gelderland zorgen dat er voldoende veilige en aantrekkelijke speelruimte is voor kinderen.

“

Samen kunnen we profiteren van duurzame sportaccommodaties, zowel vanuit duurzaamheid als financieel perspectief. Er komt minder CO₂ in de lucht, er blijft meer geld over voor de sport en de waarde van het pand stijgt.

”

Rob Verhoeven
Provincie Gelderland

Optimaal benutten van sportfaciliteiten

1. We zetten in op het multifunctioneel gebruik van sport- en beweeglocaties door waar mogelijk functies, doelgroepen en activiteiten met elkaar te combineren. Op ten minste 5 locaties in Gelderland transformeren verenigingen naar een Vitaal Sportpark.
2. We leggen verbinding met onderwijs, zorg, welzijn en cultuur om samen nieuwe mogelijkheden voor veelzijdige sportlocaties te onderzoeken. Er komen ten minste 3 pilots.

Verduurzaming sportlocaties

1. We stimuleren sportclubs en gemeenten om gebruik te maken van (bestaande) regelingen om bestaand vastgoed energiezuiniger te maken, duurzaam te renoveren en om nieuw sportvastgoed te bouwen met aandacht voor circulariteit.
2. We brengen milieuvriendelijk en duurzaam onderhoud en beheer onder de aandacht bij sportaanbieders. We voeren een aantal pilots uit om natuur op sportterreinen te versterken en de terreinen klimaatbestendiger in te richten. De ervaringen in Gelderland worden meegenomen in een te ontwikkelen landelijke methodiek Biodiversiteit bij sportparken.
3. We helpen Gelderse organisatoren om evenementen duurzaam te organiseren. We ontwikkelen hiervoor een tool en een stappenplan. Het gaat dan bijvoorbeeld om het terugdringen van de CO₂-uitstoot, verminderen van afval, duurzaam watergebruik en recycling. Evenementenorganisatoren roepen ook hun bezoekers op hiermee aan de slag te gaan.
4. In 2023 zijn ten minste 50 sportaccommodaties bezig met verduurzaming.

Kennisdeling en promotie

1. We organiseren workshops en webinars en verspreiden tips en informatie over bovenstaande 4 onderwerpen.
2. In samenwerking met het programma 'Heel Gelderland Fietst' bekijken we de mogelijkheid voor een campagne over de fiets- en wielermogelijkheden in Gelderland

Sport & Beweegpark Warnsveld

Een van de inzendingen van de Stimuleringsprijs Gelders sportklimaat 2021 is een plan van GGNet. Zij willen op hun prachtige terrein in Warnsveld een plek realiseren die iedereen uitnodigt om te sporten en te bewegen op zijn of haar eigen niveau. Een plek waar patiënten, medewerkers en buurtbewoners samenkomen voor sport, plezier en ontmoeting. Hierin wordt samenwerkt met verschillende sportverenigingen, de gemeente, IJsselfit en Zutphen Actief die zorgen voor bekendheid en het realiseren van creatieve initiatieven.

“Hoe krijgen we kinderen en tieners naar buiten en in beweging? Dat is een belangrijk maatschappelijke vraagstuk van deze tijd. Met de juiste inrichting van de openbare ruimte en activiteiten pakken we deze uitdaging aan!”

Joost Wichman

Voormalig wereldkampioen en oprichter The Pump Factory

Verduurzamen Gelderse sport als bijdrage aan het nationale Klimaatakkoord

De provincie Gelderland gaat de komende jaren fors inzetten op **het verduurzamen van sport**. Gedeputeerde Jan Markink tekende daarom de Routekaart Verduurzaming Sport samen met andere provincies, het ministerie van VWS, gemeenten, NOC*NSF en sportaanbieders. “We willen sportaccommodaties helpen om zuiniger te worden met energie, het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen op sportvelden aanpakken en sportevenementen verduurzamen.”

Thema

Vitale sport- en beweegaanbieders

Onze ambitie

Om het sportlandschap toekomstbestendig te maken helpen we sport- en beweegaanbieders bij gezamenlijke uitdagingen. We stimuleren kennisdeling en bieden scholing voor de professionalisering van vrijwilligers, bestuur en kader. We verbinden partijen zodat ze gebruik kunnen maken van elkaars kennis, vrijwilligers, middelen en faciliteiten. Sport- en beweegaanbieders staan midden in de maatschappij en weten hoe ze een bijdrage kunnen leveren aan maatschappelijke thema's als sociale cohesie, inclusie en vitaliteit.

Gelderland telt

3.240

sportverenigingen

26%

van de Gelderlanders
is lid van een
sportvereniging

“Als je bestaansrecht wilt houden moet je als club nadenken over je functioneren. Wat leeft er in onze wijk en wat betekent dat voor de club? Ontwikkelingen als vergrijzing kunnen een kans bieden voor sportclubs. Sport heeft een verbindende rol in de maatschappij. Die kun je als sportaanbieder mooi benutten!”

Jan Minkhorst,
*Oud-voorzitter
voetbalvereniging
DZC '68*

Concrete acties

Kennisdeling en promotie

1. We gaan versnippering van advies en ondersteuning tegen en benutten de kracht van partners. We inventariseren wat er binnen het netwerk van het Gelders Sportakkoord is en werken een manier uit om dit via één aanspreekpunt aan te bieden aan de sportaanbieders. Hiervoor is een Netwerk Verenigingsadviseurs GLD in het leven geroepen. Dit Netwerk Verenigingsadviseurs werken we verder uit in 7 verschillende regio's. Minimaal 1 keer per jaar wordt er een provinciaal VA-Netwerk georganiseerd.
2. Vanuit het Gelders Sportakkoord stimuleren we kennisdeling, bijvoorbeeld op het gebied van maatschappelijke thema's en gedeelde zorg als het vinden en behouden van vrijwilligers. In de toekomst organiseren we bijeenkomsten waarbij verenigings-ondersteuners en verenigingen van elkaar kunnen leren.
3. We delen best practices op het platform gelderssportakkoord.nl.

Innovatie en toekomstgerichtheid

1. We zetten kennis en ervaring uit de afgelopen jaren in voor het aanscherpen van het openclubconcept. We willen ervoor zorgen dat meer verenigingen bekend worden met een openclubconcept en zij leren van voorbeelden. Daarvoor organiseren we werkbezoeken aan gerealiseerde open clubs. We delen kennis en inspiratie, verspreiden het gedachtengoed en de visie van de open club. En we inventariseren welke verenigingen geïnteresseerd zijn in de open club gedachte.
2. We verbinden sportaanbieders om gebruik te maken van elkaars middelen, locaties en vrijwilligers.
3. We onderzoeken de mogelijkheden om esports/gaming te integreren bij sportaanbieders en starten tenminste twee pilots.

Lobby

1. We starten een krachtige lobby richting lokale, provinciale en landelijke politiek over de waarde van sportaanbieders en de bij hen actieve vrijwilligers. Zodat de overheid zich inspant om betere regelingen, meer waardering en meer financiering voor sportaanbieders en de vrijwilligers te realiseren.

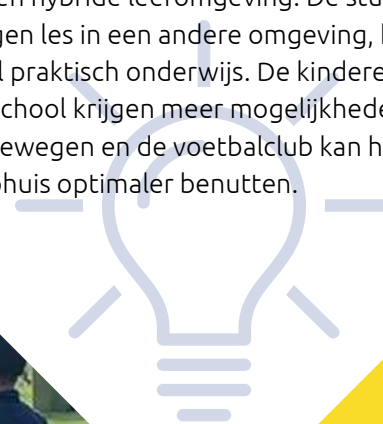
Samenwerking in verenigingsondersteuning in Stedendriehoek

De Gelderse Sport Federatie, NOC*NSF en het Sport Professionals Network sloegen in 2020 de handen ineen om samen met allerlei organisaties uit de sport na te denken over efficiënte samenwerking. Met als doel verder te bouwen aan een verenigingsondersteuningsnetwerk in Gelderland om de georganiseerde sport nog beter van dienst te zijn.

Hybride leren in Duiven

De voetbalclub DVV in Duiven, het Astrum College en IKC Kameleon trekken samen op in een hybride leeromgeving. De studenten krijgen les in een andere omgeving, het is heel praktisch onderwijs. De kinderen van de school krijgen meer mogelijkheden om te bewegen en de voetbalclub kan het clubhuis optimaler benutten.

“Zonder vrijwilligers bestaan er geen sportverenigingen. Zorg er dan ook voor dat je als vereniging je vrijwilligers waardeert en blijft koesteren. Zeker in deze tijd!”

Tjienta van Pelt
Directeur Gelderse Sport Federatie

The background of the page is a photograph of a volleyball game taking place on a sandy outdoor court. A group of children, some wearing orange and blue shirts, are gathered around a yellow volleyball net. An adult man in a grey shirt is standing on the left side of the court, possibly acting as a coach or referee. A volleyball is suspended in the air above the net. The scene is set in a park-like area with trees in the background. The image is framed by large, overlapping geometric shapes in yellow and dark blue.

Thema

Positieve sportcultuur

Onze ambitie

In Gelderland kun je overal met plezier, veilig, eerlijk en zorgeloos sporten. Sporten en bewegen is leuk, eerlijk en veilig. Plezier in sport is de basis voor een leven lang sporten. We stimuleren een positieve begeleiding van jeugd en een open sportklimaat waarin iedereen welkom is en zich veilig voelt. De kernwaarden van een positieve sportcultuur leggen we vast in een Gelderse gedragscode die alle partners onderschrijven.

Concrete acties

Gelderse kernwaarden

1. De gezamenlijke kernwaarden die we uitdragen binnen de Gelderse sport leggen we vast in een Gelderse gedragscode. Het heeft een positief karakter en we zorgen er voor dat het zichtbaar is binnen elke Gelderse gemeente.
2. We willen ondermijning in de sport tegengaan door het doen van onderzoek en het organiseren van informatieve bijeenkomsten.
3. In Gelderland ontwikkelen we een brede preventieve Gelderse aanpak voor een positief sportklimaat. Er is aandacht voor het inbedden van sociale veiligheid bij vitale sport- en beweegaanbieders, met daarin een verbinding met zorg en sociaal domein.
4. We zetten Gelderse ambassadeurs in om een positieve sportcultuur uit te dragen.

Kennisdeling en campagnes

1. In de provincie Gelderland worden landelijke campagnes in het kader van positieve sportcultuur actief regionaal uitgerold.
2. We creëren meer bewustzijn voor grensoverschrijdend gedrag door het organiseren van informatieve bijeenkomsten en het delen van ervaringsverhalen.
3. We brengen opleidings- en ondersteuningsaanbod op het gebied van een veilige sportomgeving en positieve sportbenadering in kaart (ook in het kader van een gecoördineerd ondersteuningsaanbod aan sportaanbieders).
4. We verspreiden voorbeelden/invulsjablonen van protocollen en veiligheidsplannen.

“Preventie op het gebied van grensoverschrijdend gedrag is belangrijk. Je kunt als vereniging niks doen en wachten totdat een incident naar boven komt. Maar je kunt ook zelf initiatief nemen, leden hierin betrekken en het vooral bespreekbaar maken.”

Astrid Cevaal
Centrum Veilige Sport
Nederland van NOC*NSF

Positieve aanpak vanuit sportaanbieders

1. In 2024 hebben bij 20 verenigingen 'coach de coachsessies' plaatsgevonden waarbij trainers, leraren en instructeurs zich kunnen ontwikkelen, zodat zij met meer plezier betere trainingen verzorgen.
2. In 2024 hebben alle verenigingen een vertrouwenspersoon.

Bedenken basisnormen bij themabijeenkomst Positieve Sportcultuur

Bij de themabijeenkomst Positieve Sportcultuur in juni 2022 droegen 25 partners actief bij aan het bedenken van basisnormen en -eisen voor een positieve sportcultuur in onze provincie. Na een bijdrage van het Mulier Instituut was er aandacht voor ondermijning in de sport (www.gelderssportakkoord.nl/ondermijning-in-de-sport/) en het platform Report App. Dit platform helpt organisaties bij het vaststellen en bewaken van professionele grenzen. Die bijdragen inspireerden de deelnemers om in de werksessie concrete input te leveren, zoals het doen van een VOG-aanvraag (Verklaring Omtrent Gedrag) en een vertrouwens contactpersoon (VCP) bij verenigingen.

Een veilige sportplek in Arnhem

Een plek zijn waar iedereen veilig kan sporten en waar omgezien wordt naar elkaar. Dat is wat de beide gymnastiekverenigingen in Arnhem SGTA en ACGT willen. Daarom hebben zij in samenwerking met Spectrum Elan voorjaar 2020 een dag georganiseerd waarop de beide besturen, sportleiders en vrijwilligers samen hebben gekeken wat er nodig is voor een veilige sportplek en hoe je ongewenst gedrag als pesten, discriminatie en (seksuele) intimidatie kunt voorkomen. De inspirerende uitwisseling leverde draagvlak en een goede basis op om uitvoering te geven aan een gezamenlijk veiligheidsbeleid op 3 pijlers: fysieke, sociale en emotionele veiligheid.

Aandacht voor gedrag bij opleiding topsporters

Topsport Gelderland besteedt bij de opleiding van topsporters ook aandacht aan het gedrag van de sporter. Zo geeft de organisatie **workshops en masterclasses** over bijvoorbeeld zelfvertrouwen en perfectionisme in de sport. Een beetje perfectionisme kan geen kwaad. Het nastreven van een doel waar sporters zich compleet inzetten is een waardevolle kwaliteit. Als dit echter doorslaat en sporters de lat te hoog leggen, kan dit gevolgen hebben voor het zelfvertrouwen, plezier en wellicht ook voor de prestaties.

A group of children are playing outdoors with large, colorful balloons (orange, green, blue, purple, yellow) against a bright blue sky. The children are reaching up, jumping, and smiling, creating a joyful and active scene. The image is partially overlaid with a yellow and blue geometric design.

Thema

Een leven lang bewegen

Onze ambitie

Sport en bewegen zijn belangrijk voor een goede motorische ontwikkeling en fysieke en mentale gesteldheid van inwoners. Hoe eerder je begint, en hoe langer je doorgaat, hoe meer profijt je ervan hebt. Daarom komen kinderen in Gelderland al vanaf heel jonge leeftijd in aanraking met bewegen en is er inspirerend aanbod voor alle leeftijdsgroepen. We leren kinderen goed bewegen in Gelderland. We laten zien dat bewegen een belangrijk onderdeel van leefstijl is en dat het verbonden is met andere thema's zoals goede voeding en verantwoord alcoholgebruik. Sport- en beweegaanbieders in Gelderland dragen dit actief uit.

“Clubkadercoaching (train de trainer) draagt bij aan het plezier in sporten, en daardoor ook aan een leven lang sporten, mensen haken minder snel af. Je doet het voor die gastjes die komen trainen, een uur enthousiast spelen en met een grote smile weer weggaan!”

Paul Heldens
*Sportconsulent en
coördinator clubkadercoaching*

Concrete actiepunten

Een leven lang bewegen

1. Bij evenementen wordt er aandacht besteed aan gezondheidsaspecten.
2. We starten het programma Sportief Groot Worden dat inzet op sportief opgroeien in Gelderland én op mogelijk uitgroeien tot een groot sporter voor degenen met die ambitie. Met het programma werken we samen toe aan een optimale ontwikkelomgeving voor het kind.
3. We stimuleren dat meer kinderen (4-12 jaar) voldoen aan de beweegrichtlijnen, hiervoor zetten we onder andere in op het beweegconcept 2+1+2 dat door Sportbedrijf Arnhem is opgezet.

Kennisdeling en promotie

1. We organiseren kennissessies over hoe een gezonde leefomgeving mensen stimuleert om meer te sporten en bewegen.
2. We promoten een gezonde schoolomgeving, door bijvoorbeeld bewegen op de route naar school te stimuleren of een waterdrinkcampagne te houden.

“Het is fantastisch om te zien hoe alle kinderen binnen de sport en gymlessen verschillende vaardigheden ontwikkelen. Tegelijkertijd wordt er een gezonde omgeving gecreëerd waar ze bij kunnen horen en de rest van hun leven op terug kunnen vallen. Met behulp van gymlessen en een stimulerende leefomgeving bewegen we ze in de goede richting.”

Rody van de Vliert
*Combinatiefunctionaris
Onderwijs en Sport,
Actief Putten*

Break into the box

is een initiatief dat draait om educatieve escape games die ervoor zorgen dat kinderen op school bewegend gaan leren. De Onderwijsspecialisten, gemeente Arnhem, Sportbedrijf Arnhem, Stichting Community Learning Center en Break into the box bundelden de krachten voor dit aanbod. Zij wonnen hiermee een 2e prijs bij de Stimuleringsprijs Gelders Sportklimaat. Daarmee helpen ze leerlingen om lesstof toe te passen, te gaan samenwerken én vooral actief te bewegen.

“We willen allemaal dat bijvoorbeeld kinderen meer bewegen. Daarvoor moet op heel veel plekken iets gebeuren. Daar kunnen we heel lang over blijven praten, maar het begint met op een paar plekken iets dóen. Laten we kijken waar de energie zit in Gelderland, en daar gewoon starten. En laten we vooral van elkaar leren.”

Kasper Bakker
*Programmamanager
sociale innovatie
HAN Sport &
Bewegen*

In de gemeente Arnhem zetten

Delta, Basis/Fluvius, de Onderwijsspecialisten en Sportbedrijf Arnhem in op beter en meer bewegen voor álle kinderen van 4 – 12 jaar in Arnhem op en rondom school. Een gezamenlijke aanpak staat centraal. De 5 uur beweging per week wordt bereikt door 2 uur goed bewegingsonderwijs onder schooltijd, 1 uur beweging in bijvoorbeeld de vorm van pauzesport (er zijn meer invullingen denkbaar) en 2 uur bewegen na schooltijd in de wijk, bijvoorbeeld bij een sportvereniging, BSO of op een playground. In elke wijk is er een Skills Box beschikbaar. Een stevige kar vol beweegmaterialen, die tijdens pauzes en naschoolse activiteiten op het schoolplein gebruikt kunnen worden.

“Een voordeel van hybride lesgeven, wat mbo-studenten op de basisschool doen, is dat de leerlingen gymles van kwaliteit krijgen en allemaal lekker in beweging zijn.”

Kay van Harskamp
Docent Astrum college

Thema

Topsport inspireert

Onze ambitie

Het meeleven met Nederlandse sporters en het ervaren van topsportevenementen in Nederland verbindt mensen. En het inspireert om zelf te gaan sporten. Talentontwikkeling helpt hierbij, want talenten zijn de schakel tussen breedtesport en topsport. We zorgen voor een optimale ontwikkelomgeving voor het sport- en beweegtalent voor alle kinderen in Gelderland. En we organiseren zoveel mogelijk topsportevenementen (jeugd en senioren) waar talenten zich kunnen ontwikkelen en inwoners kunnen inspireren.

“Topsportevenementen zijn belangrijk om mensen te inspireren. Want zien sporten is doen sporten, daar ben ik van overtuigd. Het mooie van sport is dat je samen leert winnen en verliezen, dat je mensen ontmoet en dat je aan je gezondheid werkt.”

Nathan Stukker
*Oud-wethouder sport
gemeente Apeldoorn*

In Gelderland zijn er
15 regionale
bondsprogramma's
voor talenten

Topsport Gelderland biedt
begeleiding aan 700 tot

800 sporters met
grote ambities en aanleg

Concrete actiepunten

Talentontwikkeling

1. Elk Gelders kind krijgt de kans zijn of haar sport- en beweegtalent te ontwikkelen. Daarvoor ontwikkelen we goede provinciale en regionale programma's, ook in aangepast sporten.
2. We gaan verder met de doorontwikkeling van het Gelders model voor talentontwikkeling. Het inhoudelijk model wordt naar buiten gebracht en geladen met veel kennis en data, als Sportief groot worden in Gelderland. Uitgangspunten zijn: Goed leren bewegen van kinderen – op school, op de club en in de buurt, Goed leren sporten – bij de club en in de buurt en Goed leren presteren – (h)erkende talenten en in regionale (bonds)programma's.
3. Om Gelderse talenten met een beperking te vinden en in een stimulerende omgeving de kans te bieden hun potentie waar te maken verbinden we relevante partijen uit sport, onderwijs en zorg actief met elkaar en ontwikkelen we broedplaatsen waar talenten, voorzieningen en trainingen aangepaste sport samenkomen (in samenwerking met thema Inclusief sporten).

Topsportevenementen

1. We zorgen voor een meerjarenplanning voor (top)sportevenementen met de volgende aandachtspunten:
 - De jeugd kan de topsport in actie kan zien en op side-events zelf sporten.
 - We verbinden topsport en breedtesport.
 - We zoeken verbinding met bedrijfsleven om de kennis van ondernemers te benutten en hen te laten leren van topsport, werknemers te laten profiteren van (top)sportevenementen en vitaliteitsactiviteiten, en topsporters en talenten ook op maatschappelijk vlak te begeleiden in hun ontwikkeling en zo voor te bereiden op de tijd na de topsport.
2. We zorgen voor kennisdeling tussen evenementenorganisatoren.
3. Bij evenementen wordt er aandacht besteed aan gezondheidsaspecten.

Toppers in de klas

Het verhaal van een jonge topsporter is een mooie manier om kinderen op school te laten zien hoe leuk sporten kan zijn. Dit is waar het om gaat bij het project Toppers bij jou op school, een initiatief van Topsport Gelderland in samenwerking met de bovenbouw van het basisonderwijs en de onderbouw van het voortgezet onderwijs. (<https://topsport gelderland.nl/toppers-bij-jou-op-school/>)

Heel Gelderland in beweging door WK Volleybal Vrouwen!

In aanloop naar het WK Volleybal Vrouwen 2022 brengen diverse side-events de inwoners van Gelderland in beweging. Zo gingen volleybalinternationals bij de start van het schooljaar langs scholen en kregen duizenden scholieren uit groepen 6-8 een lekkere beweegclinic. Ook zijn er in verschillende Gelderse gemeenten netsportvelden aangelegd om samen buiten sporten te stimuleren. Verder kan iedereen in Gelderland een sportief feestje in de buurt geven met het gratis WijkFun-pakket. Ontmoeten, plezier maken en bewegen voorop dus!

Talents 2 Tokio

Topsport Gelderland en Stout Groep ontwikkelden een uniek programma waarin 15 Gelderse sporttalenten (met en zonder beperking) verbonden zijn met 24 bedrijven. Deze bedrijven investeerden gezamenlijk € 100.000,- in de sporters voor hun weg naar de Olympische en Paralympische Spelen in Tokio. De toptalenten inspireerden op hun beurt de bedrijven met workshops op thema's die sport en bedrijfsleven delen, zoals het gebruik van data voor optimale prestaties. Het programma biedt de talenten verder maatschappelijke verbreding, met vaardigheden als zich presenteren in een boardroom, die na de topsportcarrière ook van belang zijn. Talents to Tokio wordt voortgezet naar de spelen van Parijs 2024.

Bekijk ook deze video voor de impact van het programma. (<https://vimeo.com/294392384>.)

provincie
Gelderland

Thema

Gezond met sport en zorg

Onze ambitie

Sporten en bewegen heeft een meetbaar effect op de gezondheid, voor iedereen, van jong tot oud. Bekend is dat elke geïnvesteerde euro (SROI) zich ongeveer 2,5 keer terugbetaald. De urgentie is enorm. In 2012 riep de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) al op om de pandemie van bewegingsarmoede aan te pakken. De lokale en landelijke politiek raakt daar steeds meer van doordrongen. Met dit nieuwe thema in het Gelders Sportakkoord laten we zien en agenderen we dat sport en bewegen een essentieel middel is dat kan bijdragen om (verergering van) ziekte te voorkomen. We delen waardevolle en effectieve samenwerkingen, initiatieven en interventies via storytelling, artikelen of inspiratiesessies.

“

Een fantastisch idee om Sport en Preventie samen te brengen! Preventie vraagt om een brede, integrale aanpak waarin iedereen zijn verantwoordelijkheid neemt. Partijen vanuit sport en bewegen hebben daar uiteraard een belangrijke rol in. We kunnen veel van elkaar leren en elkaar versterken als we meer samenwerken.

”

**Bente Steenvoort,
JOGG**

Concrete acties

Versterken van de samenwerking tussen organisaties

1. We werken onder andere samen met de drie Gelderse GGD'en om sport en zorg te verbinden, goede voorbeelden te delen en succesfactoren te bundelen.
2. Vanuit dit thema jagen we aan dat we alleen met domeinoverstijgende samenwerking en een Health in All Policies (HiAP) aanpak kunnen werken aan een gezonde samenleving. Het Beter Gezond programma (Radboudumc) en JOGG zijn hier goede voorbeelden van.
3. We maken per regio een overzicht van beweegmakelaars en/of buurtsportcoaches (met account gezondheid/leefstijl).
4. We stimuleren het verbinden van sport- en preventieakkoorden op zowel lokaal- regionaal als provinciaal niveau.
5. We ondersteunen Gelderse buurtsportcoaches in opleiding en lobby om gezonde interventies uit te voeren en aan te sluiten bij netwerken.

Vitaliteit op de werkvloer

1. In navolging op de European Company Sports Games (ECSG) houden we een beweging op gang welke Gelderse organisaties en initiatieven die vitaliteit op de werkvloer bevorderen verbindt en ontsluit.
2. We vinden met minimaal drie partners aansluiting bij de [Nationale vitaliteitsweek](http://www.nationalevitaliteitsweek.nl) (www.nationalevitaliteitsweek.nl) in september 2022 die dit jaar is verbonden aan de Bas van de Goor Foundation.
3. We organiseren inspiratiesessies waar goede voorbeelden van vitaliteit op de werkvloer worden gedeeld zoals lunchwandelingen, sporten onder werktijd en actief transport.

Financiering en ondersteuning

1. We promoten regionale breekijzers/kwartiermakers (inclusief betaaltitel) om partijen te verbinden en budgetten te stapelen.
2. We organiseren en stimuleren kennisuitwisseling tussen regio's en gemeenten om te laten zien hoe je via een domeinoverstijgende aanpak in kan zetten op gezondheid en preventie.
3. Op het GSA-platform staan relevante subsidies en andere financieringsmogelijkheden.
4. We werken samen aan de structurele bekostiging van gezondheidsbevorderende initiatieven en het dichten van de kloof tussen sport en zorg en welzijn. Het uitgangspunt hiervoor zijn bewezen effectieve interventies.

Opschalen bestaande interventies

1. We stimuleren gemeenten om zo veel mogelijk aan te sluiten bij bestaande programma's en interventies zoals JOGG, de Nationale Diabetes Challenge en de gecombineerde leefstijlinterventies (GLI's).
2. Op het GSA-platform staan bewezen effectieve interventies en relevante organisaties;
3. Het sociale gezondheidsprogramma van VierVitaal (bewegen duurzaam stimuleren en belonen) willen we meer Gelderse bekendheid geven en in 2022-2023 opschalen in nog minimaal 3 gemeenten.
4. We organiseren een kennis- en inspiratiesessie over een beweeg- en leefstijlloket in de eerste of nulde lijn.

Van zorg naar sport door regionale samenwerking

Binnen Gelderland zijn er al diverse ziekenhuizen die actief samenwerken met buurtsportcoaches en/of beweegmakelaars, zoals het RadboudUMC, Slingeland Ziekenhuis en de Gelderse Vallei. Deze regionale samenwerking helpt patiënten door te geleiden naar het lokale sport en beweegaanbod. Het traject start altijd met een intake binnen het ziekenhuis (op een beweeg- en leefstijl-poli) of bij een sportserviceorganisatie die de huidige toestand en specifieke wensen van iemand in kaart brengt. Enkele maanden later is er ook nog contact. Echt maatwerk met korte lijnen tussen de zorg en de sport.

“We vinden het belangrijk alle kennis die we opdoen te delen. Dat doen we heel praktisch voor iedereen in Gelderland, met onze leefstijltips op de website. Maar ook binnen samenwerkingsverbanden als het Gelders Sportakkoord. Samen kunnen we belangrijke stappen zetten op het gebied van preventie en daar profiteert heel Gelderland van.”

Nancy Janssen
*Diëtist Gelderse
Vallei Ziekenhuis*

Lokale aanpak is sleutel tot succes in verbinding sport en zorg

Verschillende gemeenten werken samen met de zorgsector. Zo hebben buurtsportcoaches in de gemeente Renkum een eigen beweegspreekuur in een huisartsenpraktijk, zijn ze betrokken bij alle gecombineerde leefstijlinterventies in de gemeente en wordt er veel samengewerkt met fysiotherapeuten. In de gemeente West Betuwe werken ze volgens de JOGG-aanpak om de omgeving waarin kinderen en jongeren opgroeien structureel gezonder te maken. Ook is de gemeente nauw betrokken bij het lokale Sport-én Preventieakkoord.

Evenementen

Evenementen zijn van grote betekenis voor onze steden, regio's en provincie. Evenementen dragen bij aan een positief imago, bevorderen de economische spin-off en vanuit hun sociaal-maatschappelijke functie de leefbaarheid en sociale cohesie in onze steden en dorpen. Met sportevenementen inspireren en verbinden we mensen. De maatschappelijke impact staat meestal niet bovenaan de actielijst van organisatoren. Daarom is het belangrijk dat we samenwerken om sterke regionale, nationale en internationale evenementen met impact te kunnen realiseren. De provincie Gelderland, de regio Achterhoek in Beweging, gemeente Apeldoorn, Arnhem, Ede en Nijmegen hebben daarom de handen ineen geslagen en een Gelderse sportevenementenstrategie ontwikkeld. Daarin is een van de uitgangspunten dat niet alleen de individuele locaties van evenementen in de schijnwerpers staan, maar dat de spin-off in de hele regio voelbaar is.

Uitgangspunten voor Gelderse evenementen

Gelderland kiest voor sportevenementen die de positiviteit van sport uitstralen. Zij sluiten aan bij de kwaliteiten van onze provincie zoals onze inwoners, accommodaties, rivieren, wegen en natuur. Deze evenementen hebben een groen karakter, verbinden inwoners, zijn innovatief en sluiten aan op behoeften van zowel georganiseerde als ongeorganiseerde sporters.

Om evenementen te realiseren werken we gezond en duurzaam samen met onze partners. Grote evenementen hebben een duidelijke meerwaarde voor minimaal vijf gemeenten/ regio's. Deze waarde kan betrekking hebben op het evenement zelf, maar ook op side-events. Partners (sportbonden, sponsors) dragen bij aan de gezondheid van inwoners met concrete activiteiten. Ook dragen onze evenementen bij aan langetermijndoelen op het terrein van sociaal beleid, gezondheid, duurzaamheid en/of economie. Elk evenement heeft een duidelijke legacy in minimaal 1 van de thema's van het Gelders Sportakkoord.

De plaats van evenementen in het Sportakkoord

In evenementen komen vrijwel alle thema's van dit Gelders Sportakkoord 2.0 samen. Dat maakt evenementen een essentieel onderwerp in het sportakkoord. Toch kiezen we ervoor het geen apart thema te maken. Het moet vanzelfsprekend worden dat we bij evenementen kijken naar alle thema's, en dat alle thema's kijken naar de inzet van evenementen om de doelen te bereiken.

Samen in actie!

De deelnemers aan het Gelders Sportakkoord hebben veel goede ideeën! Hoe gaan we met elkaar die ideeën realiseren?

- ▶ Ieder half jaar halen we bij ons netwerk actuele en urgente uitdagingen op. Samen met de Raad van Advies kiezen we per periode 3 uitdagingen om aan te werken.
- ▶ Spelers, onder leiding van een Aanvoerder, gaan een half jaar met elkaar aan de slag om resultaten te boeken met deze uitdagingen.
- ▶ Bij de start van een nieuwe periode trappen de Spelers af met een werksessie waarin zij doelen vastleggen en taken verdelen.
- ▶ De Aanvoerders en betrokken Spelers organiseren bijeenkomsten waar ze de kennis en kracht van overige Spelers, Supporters en andere geïnteresseerden verbinden.
- ▶ De coördinatoren helpen de Aanvoerder en Spelers om de doelen te halen.
- ▶ Buiten de uitdagingen werken Spelers ook samen aan andere ambities en acties.
- ▶ De coördinatoren van de thema's overleggen periodiek over een thema, om zo ook de thema's te verbinden.
- ▶ De Raad van Advies bespreekt periodiek de aanpak en prioriteiten.
- ▶ Met de jaarlijkse Stimuleringsprijs Gelders sportklimaat gaan we op zoek naar innovatieve ideeën voor het versterken van het Gelders sportklimaat. Daarbij is per inzending minimaal één partner van het Gelders Sportakkoord betrokken.

- ▶ Jaarlijks organiseren we netwerkbijeenkomsten waar alle partners, Spelers en Supporters, elkaar kunnen ontmoeten. Verbinden, kennis delen en inspireren staan hierbij centraal.
- ▶ Jaarlijks organiseren we bijeenkomsten exclusief voor Spelers van het Gelders Sportakkoord om behaalde successen te vieren en nieuwe doelen te stellen.
- ▶ Aan het eind van ieder kalenderjaar publiceren we een bijgewerkte versie van het Gelders Sportakkoord met nieuwe partners, ingebrachte acties en andere wijzigingen.

Over de gehele periode:

- ▶ Het netwerk Gelders Sportakkoord daagt partners uit om het Gelders Sportakkoord 2.0 verder te laten groeien met nieuwe acties van gezamenlijke partners. Breng uw idee in bij de coördinatoren of tijdens netwerkbijeenkomsten!
- ▶ Het netwerk Gelders Sportakkoord daagt Supporters uit om een actieve rol te pakken als Speler en zo bij te dragen aan het realiseren van de ideeën.
- ▶ Op het platform delen we het hele jaar successen, resultaten en lessons learned. Een actie hoeft hiervoor nog niet volledig afgerond te zijn, ook tussenstappen zijn relevant en interessant.

**Wilt u als partner
betrokken worden bij
een actie? Laat het
weten aan de aanvoerder
van het thema of via
info@gelderssportakkoord.nl.**

Jaarplan Gelders Sportakkoord 2.0

Organisatie

Dit Gelders Sportakkoord 2.0 is tot stand gekomen op basis van de input van veel van de inmiddels 160 partners. Zij hebben meegedacht in themabijeenkomsten, input geleverd via vragenlijsten en op sommige thema's zelfs gezamenlijk al een verdiepingsslag gemaakt. Zoals al eerder aangegeven is dit het startpunt: partners kunnen zich nog aanmelden om als speler of supporter mee te doen en bij te dragen aan het Gelders Sportakkoord.

Gezamenlijke uitdaging

Het versterken van het Gelders sportklimaat kent vele uitdagingen. Van het creëren van een sportklimaat waar iedereen zichzelf kan zijn tot het toekomstbestendig maken van onze sportverenigingen. Ieder half jaar stellen we vanuit het sportakkoord maximaal 3 van die uitdagingen centraal. We spreken doelen af en zetten ons een half jaar lang intensief in om activiteiten te ontwikkelen en resultaten te boeken. Zo brengen we ieder half jaar een beweging op gang. Het zijn de spelers en belangrijkste stakeholders van het Gelders Sportakkoord die gezamenlijk bepalen welke uitdagingen we centraal stellen.

Spelers en supporters

Alle partners van het Gelders Sportakkoord zijn speler of supporter. Met hun ondertekening onderschrijven ze de doelen en juichen ze het akkoord toe. Supporters doen dat door bijvoorbeeld aan te sluiten bij bijeenkomsten of (netwerk)events. De spelers gaan nog een

stapje verder. Zij dragen actief bij aan het realiseren van de gezamenlijke droom. Door het mede organiseren van bijeenkomsten, het aandragen van nieuwe uitdagingen en ideeën, het leveren van aanvoerders, het ter beschikking stellen van hun netwerk of op een andere wijze die passend en nodig is.

Aanvoerders

Iedere uitdaging heeft een aanvoerder. Die treedt op als ambassadeur en kartrekker voor de desbetreffende uitdaging en draagt actief bij aan het Gelders Sportakkoord. Door samen met partners doelen te formuleren, de voortgang te monitoren, partners samen te brengen, uitwisseling te stimuleren en resultaten zichtbaar te maken. De spelers van het Gelders Sportakkoord kunnen uitdagingen aandragen en aanvoerders voordragen.

Raad van Advies

Een klankbordgroep heeft het traject naar het Gelders Sportakkoord 2.0 uitgezet en ondersteund. Met het ingaan van het Gelders Sportakkoord is deze klankbordgroep omgezet in een Raad van Advies. Deze Raad bestaat uit minimaal 7 en maximaal 14 leden. Alle leden zijn vertegenwoordiger van een bepaalde stroming onder de partners van het Sportakkoord:

- Sport- en beweegaanbieders
- Gemeenten
- Onderwijs
- Zorg
- Provincie en regionale organen
- Ondernemers
- Kennisorganisaties en sportbonden

Tijdens de looptijd van het Gelders Sportakkoord 2.0 kan de samenstelling van de Raad van Advies wijzigen.

De Raad van Advies houdt de brede koers van het Gelders Sportakkoord 2.0 in de gaten op strategisch niveau. Zij geeft waar gewenst of nodig advies aan de aanvoerders over de aanpak van en prioriteiten in concrete acties en fungeert als aanspreekpunt voor de coördinator van het Gelders Sportakkoord. De Raad van Advies draagt de hoofdpunten van het Gelders Sportakkoord 2.0 via de kanalen van de leden actief uit en zoekt waar mogelijk naar verbinding met potentiële nieuwe partners binnen het eigen netwerk.

Coördinatie

De acties in het Gelders Sportakkoord 2.0 worden uitgevoerd door de spelers, maar krijgen daarbij ondersteuning op het vlak van coördinatie, procesbewaking en organisatie. Medewerkers van de Gelderse Sport Federatie zetten zich in om de aanvoerders te ondersteunen, partners te informeren en communicatie te verzorgen, verbindingen tussen partners te leggen en uitdagingen aan te jagen. Daarnaast ondersteunt een Adviseur kernteam sportakkoorden van de gezamenlijke sport.

Organogram

Financiering

Samenwerking tussen partners is essentieel om de acties in het Gelders Sportakkoord 2.0 te realiseren. Samen zullen we zoeken naar creatieve, inventieve en soms innovatieve manieren om de financiering te realiseren. Dat kan bijvoorbeeld door gezamenlijk menskracht in een project te stoppen en zo al beschikbare middelen efficiënter in te zetten. Ook kan het vormen van coalities van partners ervoor zorgen dat we in aanmerking komen voor meer of hogere subsidie. En er liggen kansen voor landelijke financiering en (co-) financiering door maatschappelijke partners en bedrijfsleven. De partners in het Gelders Sportakkoord staan open voor samenwerking met investeerders, deze kunnen altijd contact opnemen via info@gelderssportakkoord.nl. Gezamenlijk gaan we ontdekken wat er nodig is en welke vorm we daaraan geven.

Gelderland in cijfers

 51
gemeenten

 2.096.603
inwoners

 3.240
sportverenigingen

 533 km
ruiterpaden

 5.000 km
fietspaden

 50,8%
volwassenen
sport wekelijks

 +/- 3000
sportaccommodaties
1/3 bezit van sportclubs
2/3 van gemeenten

 115.428
hectare bos en open
natuurlijk terrein

 Fitness
is de meest beoefende sport

Colofon

Samenstelling:
Gelderse Sport Federatie

Copy: Tekstkeuken

Vormgeving en layout: CXN

Fotografie: Paul Meima, Jurjen Engelsman,
Pro Shots, Provincie Gelderland

Vragen of opmerkingen?
info@gelderssportakkoord.nl
www.gelderssportakkoord.nl

